

дослідної роботи та започаткуванні суб'єктивно нових для даного колективу напрямів та видів наукової роботи.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2235/>
2. Закон України про освіту. URL: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти : постанова Кабінету міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-23>

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL ACTIVITY OF FOREIGN LANGUAGE LECTURER

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Bilych O. B.

*Doctor of Pedagogy, Professor,
Professor at the Department
of Pedagogy, Methods of Teaching
Foreign Languages and Information
and Communication Technologies
Kyiv National Linguistic University
Kyiv, Ukraine*

Білич О. Б.

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки,
методики викладання іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних
технологій
Київський національний
лінгвістичний університет
м. Київ, Україна*

Центром навчання іноземних мов і післядипломної освіти Київського національного лінгвістичного університету системно організується й здійснюється підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету. Зокрема викладачам іноземних мов пропонується авторський курс «Сучасні технології та засоби навчання іноземних мов і культури», який

складають два змістові модулі «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» та «Сучасні засоби навчання іноземних мов і культур». Викладачі можуть обрати обидва модулі чи один з них. Минулого та поточного навчального року в жорстких умовах сьогодення (пандемія, воєнний стан) навчальний курс викладається дистанційно.

З-поміж сучасних технологій навчання іноземних мов і культур чільне місце посідають інформаційно-комунікаційні технології, які реалізують дотичні засоби навчання. Для їх ілюстрування під час лекцій я через гіперпосилання демонструю домашні сторінки дотичних засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур.

Так, освітній сайт характеризую за низкою критеріїв (зміст, структура й навігаційні функції, дизайн, функціональність, інтерактивність), а також вагомим для викладачів іноземних мов педагогічним аспектом. Ілюстративним матеріалом слугує низка освітніх сайтів для навчання іспанської мови, проаналізованих зокрема як сучасні засоби навчання аудіювання [3; 4], та віртуальний викладач іспанської мови *Tío Spanish* [6] з однойменного освітнього сайту. Хоча з огляду на його характеристики я класифікую цей засіб навчання як освітній блог. Інші професійні блоги викладачів іспанської мови також ілюструю дотичними прикладами [1; 2; 5].

Освітні сайти й професійні блоги раджу викладачам іноземних мов використовувати для самостійної роботи студентів як на аудиторних практичних заняттях, зокрема з культури усного й писемного мовлення, так і під час різних позааудиторних форм навчання іноземної мови. Так, сучасним форматом аудиторного практичного заняття, орієнтованого на запит, в якому навчально-пізнавальну інформацію студенти отримують з інтернету, є веб-квест.

Також для аудиторних практичних занять викладачам іспанської мови пропоную використовувати інтерактивний відеокурс «*Mi Vida Loca*» (<http://www.bbc.co.uk/languages/spanish/mividaloca/>), створений британською медіакорпорацією BBC. Відеодетектив уміщує 22 епізоди, тривалістю до 10-ти хвилин кожен, і пропонує студентам стати учасниками пригод у столиці Іспанії й поза межами Мадриду. Викладач організує роботу з кожним епізодом з обов'язковим дотриманням трьох етапів (до, протягом і після перегляду) опрацювання відеоматеріалу. Однак можливий варіант перегляду студентами відеоепізодів і під час їхньої домашньої роботи за умови проведення викладачем допереглядного етапу наприкінці

попереднього аудиторного практичного заняття і післяпереглядового етапу на наступному аудиторному практичному занятті.

Викладачі інших іноземних мов також мають можливість обрати інтерактивні відеокурси і внести їх до своїх методичних скарбничок засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур.

З-поміж засобів для самостійного вдосконалення виучуваної іноземної мови акцентую передусім мобільні застосунки, адже сучасні студенти практично не розлучаються з особистими мобільними комп'ютерами. Обираючи з-поміж мобільних застосунків ті, які щонайповніше задовольняють запити студентів, викладачі іноземних мов поповнюють свої методичні скарбнички мобільними застосунками, зокрема з елементами гейміфікації процесу оволодіння іноземною мовою.

Також для позааудиторної роботи студентів з іноземної мови, зокрема тих, хто захоплюється колекціонуванням, пропоную викладачам іноземних мов посткросинг (<http://www.postcrossing.com>) – міжнародний обмін поштовими листівками. Поєднання новітніх засобів комунікації з уже незвичним для сучасних студентів поштовим відправленням листівок надає цьому проєктові унікальності.

Для самостійної позааудиторної роботи студентів, які люблять пометитувати над головоломками, викладачам іспанської мови пропоную звернутись до професійного блогу ProfeDeELE та запропонувати студентам відвідати віртуальну квест-кімнату (<https://www.profedelee.es/escape-room/>). Наразі блог пропонує три тематичні квест-кімнати (la Navidad, el verano, los paises hispanohablantes) для студентів з різними рівнями володіння іспанською мовою – від A1 до C2.

Якщо викладачам інших іноземних мов не вдається знайти аналогічні квест-кімнати мовами, які вони викладають, а їх зацікавив цей засіб навчання іноземної мови й культури, вони можуть спробувати самостійно його розробити.

Студентам з творчим потенціалом, які залюбки читають книжки чи захоплюються відеоблогерством, раджу викладачам іноземних мов запропонувати зняти буктрейлер – короткий відеоролик, який викладається на популярних відеохостингах та в довільному форматі презентує книгу. Особливу цінність такий засіб навчання іноземної мови й культури матиме напередодні всесвітнього дня книги. То ж поповню методичну скарбничку викладачів іноземних мов переліком

інтернет-ресурсів для створення буктрейлерів, зокрема банками безоплатних зображень і звуків.

До індивідуальної роботи зі студентами, які полюбляють розповідати історії, пропоную викладачам іноземних мов залучати такий засіб навчання як цифрова розповідь (digital storytelling), яку ілюструю прикладами з дисертаційного дослідження А. Г. Мокіної, виконаного під моїм керівництвом, та традиційно наводжу перелік дотичних інтернет-ресурсів для поповнення методичної скарбнички засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур.

Також окрім засобів, які змістовно реалізують інформаційно-комунікаційні технології протягом різних форм навчання студентів з іноземної мови, знайомлю викладачів із засобами, які організаційно реалізують інформаційно-комунікаційні технології навчання іноземних мов і культур – програмами відеоконференцій, системами управління, ресурсами для створення інтерактивних дидактичних матеріалів, зокрема навчальних відео, короткометражних мультфільмів, віртуальних персонажів, мультимедійними дошками, засобами управління в аудиторії, зокрема журналом оцінювання викладачем навчальних досягнень студентів, тощо.

Не залишаю поза увагою викладачів іноземних мов і МООС (Massive Open Online Course) – одне з найсучасніших досягнень у галузі використання інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку вищої освіти й освіти дорослих. Традиційно поповнюю методичну скарбничку викладачів іноземних мов переліком платформ, спеціально створених провідними університетами світу, з інтерактивними навчальними курсами.

Безумовно, згадані вище засоби інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур не вичерпують усього їх переліку. Перспективи подальших наукових розвідок убачаю в постійному оновленні методичної скарбнички викладача іноземної мови засобами інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур.

Література:

1. Бігич О. Б. Авторські блоги викладачів іспанської мови: суперники чи соратники. *Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії* : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції.

Кропивницький : РВВ ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2018. С. 23–25.

2. Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності. *Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. Вип. 29. Том 2. 2017. С. 18–21.

3. Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні. *Іноземні мови*. 2015. № 3. С. 45–52.

4. Бігич О. Б. Особливості організації професійно орієнтованого навчання аудіювання майбутніх учителів іспанської мови з використанням освітнього сайту. *Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство)*. Вип. 136. 2015. С. 377–383.

5. Бігич О. Б. El Día de Muertos: інтерактивні завдання блогу ProfeDeELE. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Вип. 23. Том. 1. 2019. С. 95–99.

6. Бігич О. Б. Tio Spanish – віртуальний учитель / викладач іспанської мови. *Іноземні мови*. 2016. № 2. С. 10–13.